

יהודית

Yael Dworkin

Tosfot Megilla 4a

שאף הן היו באותו הנס. פירש רשב"ם שעיקר הנס היה על ידן בפורים על ידי אסתר בחנוכה על ידי יהודית בפסח שבזכות צדקניות שבאותו הדור נגאלו

They were in that same miracle: Rashba"m explained that they [the Jews] were redeemed through them [the women]. And similarly, in the Megilla, through Esther, and in Chanuka, through Judith

Shulchan Aruch ohr hachaim 673 3

רי"א שיש לאכול גבינה בחנוכה לפי שהנס נעשה בחלב שהאכילה יהודית את האויב
Some say that cheese should be eaten during Hanukkah, because a miracle was done though milk which Yehudit fed the enemy.

Mishna Brura:

(י) שהאכילה יהודית - היא היתה בתו של יוחנן כ"ג והיתה גזירה שכל ארוסה תבעל לטפסר תחלה והאכילה לראש הצורים גבינה לשכרותו וחתכה את ראשו וברחו כולם

מדרשים:

מעשה שבא מלך הגויים על ירושלים כארבעים אלף גבורי חיל ויצר עליה ימים רבים ויקוצו בני ישראל מפניהם ויהיו בצרה גדולה. והיתה בירושלים נערה מבנות הנביאים, וכראותה כי גדל השבר ועצם הצער ותשם נפשה בכפה ותצא עם שפחתה... ותאמר לשוערים פתחו השערים ואצא אולי יעשה לי הקב"ה אות ופלא ואהרוג את הכופר הזה ויושעו ישראל על ידי... וכראות אותה המלך מצאה חן בעיניו ויאמר לה המלך מי את בת... ותאמר לו מבנות הנביאים אנכי שמעתי מאבי שתכבוש את העיר ותתפוש אותה, ואבא לבקש על נפשי ונפש בית אבי... ויאמר לה המלך אני אעשה כדברך ואני רוצה לקחתך לי לאשה. ותאמר לו אדוני המלך הנני כאחת שפחותיך, אבל אודיעך שאנכי נדה ובערב אנכי ראויה לטבילה צוה את עבדיך בערב כשיראו שתי נשים הולכות למעין שלא יפנו בנו ואל ידברו עמנו... ויאסוף כל שריו ועבדיו ויעש להם משתה ויאכל וישת מן היין וישכר וירדם וילכו כולם איש לאהליו ולא נשאר עם המלך זולתי הנערה והשפחה, ותכון הנערה לבה לשמים ותקם ותשלוף את החרב ותכרות בה ראש המלך ותשא ראשו בדדיה ותלכנה שתיחן... ותאמר להם פתחו השער כי הקב"ה עזרני והרגתי את האויב, ולא האמינו לדבריה... (מעשה יהודית)

...כיון ששמע מלך יונים שהרגו ישראל הגמון שלו קבץ כל עמו ובא לפני ירושלים במצור ונפחדו מאד היהודים. והיתה שם אשה אלמנה יהודית שמה ולקחה שפחתה והלכה אצל שערי ירושלים ואמרה הניחו אותי לצאת שמא יעשה המקום נס על ידי, ופתחו לה ויצאה והלכה... ואמרה אדוני בת גדולים מישראל אנכי ואחי נביאים, ושמעתי שהיו מתנבאים שמחר יפול ירושלים בידך, כיון ששמע שמח שמחה גדולה... והיה המלך מאמין לאותה יהודית ואוהב אותה ואמר לה רצונך שתנשאי, ואמרה לו אדוני המלך איני ראויה אפילו לאחד מעבדיך... ועשה המלך משתה גדול ושתו ונשכרו, ואחר כך הלכו כל אחד לאהליו, והמלך ישב בחיקה והלכה אותה יהודית ונטלה סייף שלו וחתכה ראשו ופשטה סדין עליו והלכה עם ראשו של מלך אצל שערי ירושלים... והלכו למלך והוציאוהו בלא ראש, ונפל עליהם אימה ופחד וברחו כולם ורדפו ישראל אחריהם והרגו מהם כמה וכמה... (מדרש לחנוכה)